

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola - 1. stupeň Rajhradice 36

Rajhradice 36, 664 61 Rajhrad

Identifikátor školy: 600 110 907

Zřizovatel: obec Rajhradice

Školský úřad Brno-venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání orientační inspekce: 17. - 19. květen 2000

Čj.	123 103/00-11070
Signatura	ol3bt105

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Při klasifikaci sledovaných oblastí výuky (plánování a příprava, personální, materiální, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody práce, motivace a hodnocení, interakce a komunikace) v předmětech český jazyk a matematika nebyly shledány výrazné rozdíly. Proto česká školní inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání žáků 1. a 4. ročníku uvedených předmětů v jednom bloku.

Český jazyk a matematika

Organizace výuky žáků prvního stupně, spočívající v kooperaci se ZŠ Opatovice, se odráží v důsledném plnění učebních osnov. Tím je zajištěna kontinuita vzdělávání mezi ročníky vyučovanými střídavě v paralelních školách. Všechny hospitované hodiny byly z hlediska jejich obsahové náplně velmi dobře promyšlené, vytčené cíle respektovaly věkové zvláštnosti žáků. Na vysoké profesní úrovni byl naplňován individuální přístup zejména k žákům v první třídě. Integrované žáky škola nevykazuje.

Výše uvedeným předmětům vyučuje v prvním ročníku ředitelka s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a ve čtvrtém ročníku učitelka se vzděláním pro druhý stupeň základní školy. Absence požadované kvalifikace se částečně odrazila ve volbě náročnějších metod práce a frontálních přístupech, které více odpovídaly žákům středního školního věku. Preference znalostního pojetí výuky potlačovala motivaci i psychohygienu.

Prostorné třídy, postupně modernizované, vytváří velmi dobré podmínky pro práci. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice, učební texty, běžné didaktické pomůcky i motivační materiály vesměs účelově připravované pedagogy. Základní didaktická technika je udržovaná a příležitostně využívána. V době inspekce probíhala závěrečná jednání se zřizovatelem a odbornou firmou o vybavení školy další výpočetní technikou. Někteří žáci pravidelně navštěvují školní knihovnu průběžně doplňovanou novými publikacemi. Pro potřeby pedagogů slouží učitelská knihovna s dostatečným množstvím odborné literatury a pedagogických časopisů. Dosud se nepodařilo uskutečnit plánovanou opravu chodeb a ostatních venkovních prostor určených k relaxační a mimoškolní činnosti žáků.

Třídy svým zařízením, estetikou i čistotou odpovídaly psychohygienickým zásadám. Ke zpestření výuky byl využíván relaxační koberec a ke správnému držení těla žáků speciální míče. Skladba rozvrhu hodin a přestávek odpovídá školským předpisům. Vzhledem k dojíždějícím žákům, závislým na místní dopravní situaci, bylo povoleno MŠMT ČR zkrácení jedné přestávky na pět minut. K relaxaci formou her o přestávkách slouží dosud méně motivující prostředí školního dvora a okolí školy. Pitný režim žáků, z důvodu absence pitné vody, funguje částečně ve spolupráci s rodiči a dle potřeby formou prodeje vhodných nápojů. Stravování je zajištěno v budově mateřské školy.

V organizaci, formách a metodách výuky se hodnocení kvality vzdělávání pohybovalo na úrovni dobré až vynikající. V prvním ročníku převažovalo činnostní pojetí vzdělávání, organizace vyučování podněcovala spontánní činnosti žáků a respektovala jejich přirozené potřeby spočívající v hrách, volném, ale účelově cíleném pohybu, rozvíjení fantazie, uplatňování prvků dramatizace při navozování atmosféry pohádkového světa. Četné manipulační pomůcky přispívaly k nenásilnému procvičování učiva stejně tak jako soutěže a skupinové činnosti. Tvořivé a motivující úkoly byly cíleny ke zdařilé projektové výuce. Neustálý kontakt pedagogů se žáky přispíval k nenásilné koordinaci jejich práce, průběžnému vyhodnocování výsledků i diferencovaným přístupům. Ve čtvrtém ročníku žáci učivo velmi dobře zvládali zejména písemně, méně byly rozvíjeny širší komunikativní dovednosti.

Připravované učební materiály vhodně doplňovaly práci s učebnicí. Dařilo se rozvíjet logické myšlení žáků a správně aplikovat algebraické početní úkony okamžitě zpětně kontrolované. Kooperativní techniky učení, diferencované úkoly, motivující klasifikace stejně tak jako práce s názorem se objevovaly zřídka. Přesto hodiny splňovaly kritérium efektivnosti. Zdůrazňování nedostatků některých žáků potlačovalo jejich motivaci k dosažení lepších výsledků. I přesto převažovala příznivá atmosféra a vzorné chování žáků. Naopak pracovní ruch a nadšení prvňáčků podněcované netradičními metodami práce kladl vysoké nároky na udržení přiměřené kázně.

Hospitované hodiny v prvním ročníku měly ve všech sledovaných oblastech vynikající úroveň, ve čtvrtém ročníku převažovala úroveň velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnost školy v hodinách českého jazyka a matematiky je plánovaná, cílevědomá a po stránce obsahové je v souladu se schválenými učebními dokumenty. V závislosti na personálních podmínkách školy byla v některých hodinách čtvrtého ročníku zřejmá menší tvůrčí invence pedagoga, částečná metodická strnulost a opomíjení taktního individuálního přístupu k žákům se slabším prospěchem. Vzhledem k deklarovanému vzdělávacímu programu Základní škola byla kvalita vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy pro období 1995 - 2000, vycházející z analýzy výchozího stavu, stanovuje prioritní úkoly, které se velkým dílem podařilo splnit zlepšením materiálně technických podmínek. Průběžně je naplňována v oblasti výchovně vzdělávací aplikací metod efektivní výuky a prohlubováním profesního přístupu k řešení výchovných a výukových otázek problémových žáků. Toto úsilí je podpořeno dalším odborným vzděláváním pedagogických pracovníků.

Na koncepci navazuje roční plán práce, který vychází z hodnocení předchozího období, a vytyčuje současné hlavní úkoly v oblasti výchovně vzdělávací, organizační, personální, ekonomické a materiální. Dodatkem ročního plánu práce je termínový kalendář akceptovaný zaměstnanci. Další přílohou je plán výchovných a kulturních akcí. Z ročního plánu práce vychází krátkodobé plánování vždy v rozsahu jednoho měsíce aktualizované v průběhu uvedeného časového úseku. Plánování je reálné, diskutované se zřizovatelem a projednávávané s rodiči na třídních schůzkách. Ve spolupráci školy s PPP je věnována pozornost diagnostikovaným žákům s vývojovými poruchami učení a chování prostřednictvím individuálního přístupu ve výuce i formou slovního hodnocení.

Plánování má vynikající úroveň.

Organizování

Škola má právní subjektivitu. V letošním školním roce zabezpečuje výuku dvou

samostatných tříd prvního a čtvrtého ročníku. Obě třídy jsou naplněny žáky z obce Rajhradice a Opatovice s celkovým počtem 41. V kooperujících školách se každoročně střídá počet tříd (dvě nebo tři) 1. - 5. ročníku. Tato organizace zajišťuje výuku bez malotřídek, avšak naopak způsobuje problémy ve stabilizaci pedagogického sboru. Součástí školy je školní družina.

Veškerá organizace vychází z organizačního řádu, který obsahuje všeobecná ustanovení a organizační schéma. Ředitelka preferuje demokratický styl řízení, ponechává si rozhodovací pravomoci vyplývající z právních předpisů, ostatní deleguje na své spolupracovníky a tím je motivuje ke spoluodpovědnosti. Organizaci blíže specifikuje řád školy vypracovaný v souladu s platnými předpisy. Uvádí práva žáků a jejich povinnosti. V jeho závěru jsou zakotvena práva rodičů a povinnosti zaměstnanců. Kodifikuje komunikační a informační systém i pokyny pro přenos informací. Důležité informace jsou zveřejňovány na nástěnce, ochrana důvěrných dat je zajištěna. K další dokumentaci patří spisový řád, předpis o oběhu úředních dokladů, operativní evidence majetku, vnitřní platový předpis a podpisový řád. Vzhledem k velikosti školy poradní orgány, vyjma pedagogické rady, ustaveny nejsou.

Škola spolupracuje s rodiči tradičně prostřednictvím třídních schůzek a individuálního kontaktu a netradičně formou mimoškolních aktivit organizovaných pro žáky i jejich rodiče. Na veřejnosti se prezentuje kulturními a tělovýchovnými akcemi. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a zpráva o hospodaření má vypovídací hodnotu a její konstatování není v rozporu s inspekčními zjištěními.

Organizování má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Nízký počet zaměstnanců umožňuje vedení založené na neustálé spolupráci. Absence anonymity v konání každého učitele i častý kontakt s rodiči posiluje míru jejich osobní odpovědnosti. Kolegiální vedení a participační styl řízení vytváří příznivou atmosféru i pocit vzájemné důvěry. Pedagogičtí pracovníci usilují o další vzdělávání formou rozšiřujícího studia speciální pedagogiky, cizích jazyků i dálkového studia učitelství pro 1. stupeň. Další příležitostné vzdělávání v oblasti práva, rehabilitace, nových trendů ve školství a způsobů učení žáků je zajištěno účastí na seminářích a kurzech organizovaných akreditovanými institucemi.

K hodnocení zaměstnanců slouží vnitřní platový předpis a kritéria pro poskytování odměn a osobních příplatků. Zahrnují podíl zaměstnanců na veškeré činnosti školy, jsou jim známa a jimi akceptovaná. Žáci jsou klasifikováni podle pedagogickou radou schváleného vnitřního předpisu o klasifikaci a hodnocení, který konkretizuje §10 vyhlášky č. 291 Sb., o základní škole v platném znění.

Vedení a motivování zaměstnanců má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vychází z plánu kontrol a plánu tematicky zaměřené hospitační činnosti. Časově jsou strukturovány podle měsíčního harmonogramu. S učiteli jsou výsledky jejich práce projednávány. Méně se dosud daří motivovat všechny pedagogické pracovníky k uplatňování modernějších metod a forem práce a častějšímu využívání didaktické techniky. Zpětnou vazbu výstupů získává ředitelka převážně prostřednictvím celostátního testování znalostí žáků, která příležitostně dle finančních možností objednáva. Ve spolupráci s kooperující či spádovou školou není úroveň vzdělávání vyhodnocována.

Kontrolní systém má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je koncepční, komplexní a důsledně promyšlené. Organizační struktura umožňuje efektivní řízení školy. Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň. Méně účinná zpětná vazba v kontrolním systému byla shledána v aplikaci tvořivých metod a forem práce při výuce čtvrtého ročníku. Kontrolní mechanismy podchycují všechny oblasti činnosti školy a mají velmi dobrou úroveň. Celkově bylo řízení klasifikováno jako vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve škole je zřízeno jedno oddělení školní družiny s optimálním počtem zapsaných žáků. Povinná dokumentace je vedena kvalitně a v plném rozsahu. Činnost školní družiny je personálně velmi dobře zajištěna a zaměřuje se na sportovní a výtvarné aktivity. Výsledky výtvarných prací se odráží v celkové estetice školy. Ke své působnosti využívá školní družina vlastní prostory v budově i přilehlé venkovní prostředí.

Podmínky školní družiny jsou standardní, její organizace, pracovní náplň i vedení povinné dokumentace má vynikající úroveň.

Plnění učebních plánů a osnov

Výuka je realizovaná podle učebních dokumentů Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT ČR 25. 8. 1998 čj. 250/98-22 s platností od 1. 9. 1998 a v souladu se Standardem základního vzdělávání z 22. 8. 1995 čj. 208 19/95-26. Týdenní hodinová dotace předmětů souhlasí s deklarováním učebním plánem. V rámci návaznosti na ZŠ Opatovice a spádovou školu v Rajhradě je vyučován německý jazyk.

Ze zápisů v třídních knihách i tematických plánů sledovaných předmětů vyplývá, že učební osnovy jsou plněny. Výuka českého jazyka obsahuje jazykové vyučování (mluvnice a sloh) i čtení a literární výchovu. V hodinách matematiky je proporcionálně zastoupena algebra a geometrie.

Učební plány i učební osnovy jsou plněny.

Efektivnost využívání finančních prostředků

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou průběžně čerpány s účelem jejich poskytnutí.

Další významné aktivity

Ve školním roce 1999/2000 škola zabezpečuje pro žáky četné jednorázové kulturní, sportovní a společenské aktivity a organizuje školu v přírodě. V působení na žáky není opomenuta dopravní výchova. Vydává školní časopis, který je svým zajímavým pojetím žákům velmi blízký. V době po vyučování se mohou zájemci zapojit do kroužků německého jazyka

(němčina hrou), juda a pohybové výchovy. Personálně i materiálně byl již zabezpečený plánovaný kroužek výpočetní techniky.

Rozmanité mimoškolní aktivity vhodně doplňují vzdělávací program. Nenásilně rozvíjí rozhled žáků a přispívají k prohloubení mezipředmětových vztahů. Mají vynikající úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Informační výpis ze sítě škol Školského úřadu Brno-venkov, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/2000 a zpráva o hospodaření školy za školní rok 1998
- Učební plán vzdělávacího programu Základní škola, učební osnovy a tematické plány hospitovaných předmětů
- Povinná dokumentace školy podle § 38a) odst. 1 zákona 29/1984 Sb. v platném znění
- Koncepce školy a plány práce
- Hospitační záznamy ředitelky školy
- Inspekční záznamy hospitovaných hodin
- Sešity žáků v hospitovaných předmětech, deníčky a žákovské knížky
- Závazné vnitřní předpisy
- Dotazníky pro rodiče

ZÁVĚR

V oblasti vzdělávání jsou uplatňovány metody práce podporující aktivní učení i projektovou výuku. Převažující tradiční metody vyučování starších žáků nepodporovaly pasivní učení ani strohé předávání nových poznatků. Proto byla celkově kvalita vzdělávání posouzena jako velmi dobrá.

Řízení školy jako celek má vynikající úroveň. Porovnáním současného stavu se závěry z poslední orientační inspekce nastal v této oblasti posun v hodnocení o jeden stupeň. Ředitelka vede povinnou dokumentaci v plném rozsahu a bez administrativních nedostatků. Svoji činnost opírá o precizně vypracované vnitřní směrnice a pokyny, které jsou projevem její vysoké profesionality a odpovědnosti za chod školy.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly využity ve prospěch žáků v souladu s účelem jejich poskytnutí. Efektivitu jejich využití v oblasti materiálního zabezpečení výuky sleduje mimo jiné zřizovatel, který je se školou pravidelně v kontaktu.

Vzhledem k převaze pozitiv, zlepšení činnosti školy v oblasti řízení, velmi dobré úrovni výchovně vzdělávací činnosti, snaze pedagogických pracovníků pečovat o svůj odborný i metodický růst i dalším významným zjištěním, je celkově činnost školy na vynikající úrovni.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Mgr. Ludmila Šimáčková

V Brně, dne 1. června 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 6. 2000

Razítko

Mgr. Milada Baďurová

Mgr. Milada Baďurová
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	28. 6. 2000	124/2000
Zřizovatel	28. 6. 2000	125/2000
Rada školy	nebyla zřízena	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány